

Forlig om budget 2012

Der er indgået forlig om budgettet for 2012 mellem Socialdemokratiet, Venstre, Socialistisk Folkeparti, Konservative Folkeparti og Radikale Venstre.

Partiernes indsendte ændringsforslag bortfalder.

Forligspartierne noterer med tilfredshed, at der på mange områder er ved at være styr på Næstveds økonomi.

- Der er sket en opbygning af kassebeholdningen, som med denne budgetaftale fortsætter: Selvom målet om en kassebeholdning på 350 millioner kr. ultimo 2015 ikke helt opnås uden ubudgettede engangsindtægter er målet tæt på at blive indfriet,
- Trods meget store investeringer i bl.a. omfartsvej og energibesparende foranstaltninger sker der en reduktion i den samlede gæld.
- På alle de klassiske serviceområder fastholdes linjen fra sidste års store økonomiaftale. Det betyder ganske markante reduktioner i serviceudgifterne, men det sker med perspektiv og gennem målrettede strukturændringer og effektiviseringer som forudsat i økonomiaftalen..

Forligspartierne noterer tre hovedudfordringer, som skal løses for at Næstved for alvor kan få en stærk økonomi, som kan udgøre et fundament for ny vækst og udvikling.

A. Tilflytning og erhvervsudvikling.

Tidligere tiders store befolkningstilvækst i Næstved Kommune er siden 2007/ 2008 afløst af stagnation og endda en beskedent tilbagegang i befolkningstallet. Det er en udvikling, der ikke er enestående for Næstved, og som først og fremmest skyldes finanskrisen. Men selvom udviklingen skyldes udefra kommende forhold, rammer den Næstveds økonomi og udvikling. Forligspartierne ønsker et offensivt svar, som både indebærer fortsatte effektiviseringer og en styrket innovation overalt i kommunen, en konsolidering af den offentlige service, en styrket erhvervsudvikling og forbedret erhvervsservice, et højt investeringsniveau og en målrettet branding med en styrkelse af Mærk Næstved.

B. Arbejdsmarked

Forligspartierne noterer, at der i de sidste par år har været en positiv udvikling i udgifterne på arbejdsmarkedet, så Næstved både i 2009 og 2010 har ligget helt på niveau med landsgennemsnittet. Denne udvikling er desværre brudt efter de store omlægninger, som blev vedtaget i refusionsregler mm. i forbindelse med vedtagelsen af Finansloven for 2011. Forligspartierne ønsker at sætte offensivt ind med styrket anvendelse af virksomhedspraktik og jobtilskud, udbygget kontakt med erhvervslivet, osv. Det er ikke en opgave, der kan løses af Jobcenteret alene – det fordrer, at kommunen som arbejdsgiver påtager sig et stort ansvar, der skal arbejdes langt mere aktivt med sociale klausuler og uddannelsesklausuler i forbindelse med udbud af offentlige opgaver, og hele Næstveds erhvervsliv skal engageres i opgaven. Målet er varig selvforsørgelse – at flest mulige af de borgere, der i dag er på

overførselsindkomst finder ordinær beskæftigelse eller starter på et ordinært uddannelsesforløb. Byrådet vil invitere arbejdsmarkedets parter til lokale "trepartsdrøftelser" om hvordan denne udfordring bedst muligt kan løses.

C. De specialiserede sociale områder, særligt handicap.

Der er fortsat problemer med budgetoverholdelsen på især handicapområdet – men også Børn- og Ungeområdet og den vidtgående specialundervisning er under pres. Forligspartierne ønsker et fortsat rimeligt serviceniveau i forhold til de udsatte grupper, men ønsker også at fortsætte den indsats, der allerede er i fuld gang for at få budgetterne under kontrol. Det er et langt sejt træk, der skal til. Forligspartierne er overbeviste om, at med de mange stærke initiativer, der allerede er taget, er udviklingen på rette vej.

Der henvises til nærmere beskrivelse i bilaget.

På den baggrund er partierne enige om følgende ændringer til budgetforslaget

1. Øgede bevillinger til Kultur- og Fritidsområdet.

Der afsættes yderligere 1,3 millioner kroner i 2012, 3 millioner kroner i 2013 og 4 millioner kroner fra 2014 til Kultur- og Fritidsområdet. Midlerne benyttes til følgende formål:

- sikring af aktiviteter på de steder i landområderne, hvor der er lukket skoler. Til dette formål afsættes 0,7 million kroner årligt på Kulturudvalgets budget. Det forudsættes, at der søges supplerende finansiering fra LAG-midlerne, så der opnås størst mulig effekt.
- Til igangsætning af kunstneriske grundkurser afsættes 0,6 millioner kroner i 2012 til projektstart, 0,8 millioner kroner i 2013 til et grundkursus og 1,6 millioner til to grundkurser fra 2014. Der arbejdes på at etablere et tredje grundkursus fra 2015, men der afsættes ikke budget hertil nu.
- Der afsættes 1,5 millioner kroner i 2013 og 1,7 millioner kroner fra 2014 til øget lokaletilskud til Hal 2 ved HG og Hal 3 ved NæstvedHallerne. Byrådet ønsker herved at sikre grundlaget for en markant udvidelse af halkapaciteten i Næstved

2. Reservepulje

Der afsættes en reservepulje i 2012 på 18,9 millioner kroner. Reservepuljen er reduceret med 3 millioner kroner i forhold til det foreliggende forslag til 1. behandlingen. Til gengæld afsættes der to særlige puljer på hver 2 millioner kroner til styrkelse af det forebyggende arbejde på Sundhedsområdet og på Børn- og Ungeområdet. Reservepuljen reserveres primært til udfordringer på Sundhedsområdet, Børn- og Ungeområdet, Handicapområdet og Vidtgående specialundervisning.

Fra 2013 er der i det eksisterende budgetoplæg afsat en pulje til tilbagebetaling af betinget bloktilskud. Forligspartierne bemærker, at det er udtryk for en god og forsigtig budgettering at afsætte en sådan pulje for budgetoverslags årene. Samtidig er det dog forligspartiernes faste fortsat at undgå tilbagebetaling. I det omfang der ved budgetvedtagelsen og

regnskabsaflæggelsen ikke vurderes at blive behov for tilbagebetaling af det betingede bloktilskud kan puljen i stedet anvendes som reservepulje i forhold til uforudsete driftsmæssige udfordringer. Af tekniske grunde budgetteres puljen derfor på drift. Det indebærer en teknisk begrundet udvidelse af servicerammen i budget overslags årene.

Der gennemføres som sædvanligt en grundig budgetkontrol pr. 1. april og pr. 1. august 2012. På områder, hvor budgetkontrollen pr. 1. april peger på budgetudfordringer sker der efterfølgende en månedlig opfølgning.

3. Forebyggelsesinitiativer på Sundhedsområdet

Der afsættes to millioner kroner ekstra årligt til Sundhedsområdet, primært med henblik på styrkelse af det forebyggende område. Udmøntningen af beløbene sker ud fra konkret politisk beslutning. Beløbet er overvejende finansieret ved at reducere den generelle reservepulje, da en styrket forebyggelsesindsats forudsættes at lette presset på reservepuljen. De af Sundhedsstyrelsen anbefalede tandeftersyn foretages.

4. Forebyggelsesinitiativer på Børn- og Ungeområdet

Der afsættes to millioner kroner ekstra årligt til Børn- og Ungeområdet, primært med henblik på styrkelse af det forebyggende område. Udmøntningen af beløbene sker ud fra konkret politisk beslutning. Beløbet er overvejende finansieret ved at reducere den generelle reservepulje, da en styrket forebyggelsesindsats forudsættes at lette presset på reservepuljen.

5. Frivilligt socialt arbejde

Budgettet til frivilligt socialt arbejde forhøjes med 0,3 mio. kr. årligt, så det svarer til vores andel af bloktilskuddet med henblik på styrket inddragelse af civilsamfundet.

Midlerne vil indgå i den eksisterende pulje således at yderligere initiativer kan iværksættes. Ud over støtten til Frivilligcenter Næstved og de mange frivillige foreninger kan nævnes, Foreningernes dag, Frivillig konferencen og Frivillig Fredag - alle større markeringer hvor det frivillige arbejde er i fokus.

6. Administration

Forligspartierne noterer med tilfredshed, at det har været muligt at reducere det samlede budget til administrationens selvforvaltning med 10 %, uden at det har haft uacceptable konsekvenser for serviceniveauet, og at administrationens selvforvaltningsramme holder i 2011. Det er udtryk for, at der er gennemført målrettede effektiviseringer og opgavejusteringer.

Det vurderes dog muligt at reducere budgettet til administrationens selvforvaltning med 2 millioner kroner i 2012, stigende til 3,5 millioner kroner i 2015. Forligspartierne lægger vægt på, at der indenfor administrationens selvforvaltningsramme sker en løbende effektivisering og tilpasning til ændrede opgaver. Det forudsættes således, at der indenfor eksisterende ressourcer findes plads til en Erhvervsservicebutik. Et godt og tillidsfuldt samarbejde i MED-systemet er vigtigt, men der skal ske en vis forenkling og reduktion af ressourceforbruget i den sammenhæng.

Kommunaldirektøren anmodes om, med ekstern konsulentbistand, at forestå en analyse af administrationen med henblik på en mere forenklet og effektiv organisation, som også er tilpasset en forenklet udvalgsstruktur. Analysen med forslag til ny struktur fremlægges til behandling i Byrådet senest i forbindelse med forslag til ændret udvalgsstruktur i foråret 2012. Det forudsættes, at den administrative organisation justeres i forhold til en ny politisk udvalgsstruktur.

7. Tværgående pulje til kompetenceudvikling

På byrådets møde med medarbejderrepræsentanterne fra Hoved-MED blev der lagt vægt på, at kommunen også i spare- og krisetider prioriterer at afsætte midler til kompetenceudvikling af medarbejdere. Det var et ønske fra alle faggrupper.

Der afsættes derfor en tværgående pulje til institutionsnær kompetenceudvikling og kompetenceudvikling, der kan understøtte større omstillingsprojekter f.eks. om inklusion på børneområdet, på handicapområdet og omkring Udbetaling Danmark. Der bør også tænkes i karriereplanlægning og talentudvikling. Den nærmere udmøntning af puljen foretages i samarbejde med HovedMED.

Samtidig ved vi, at mange unge har behov for en praktikplads og at mange unge p.t. er ledige. Det gælder også unge med en professionsuddannelse som sygeplejerske, lærer eller pædagog. Sagen er nemlig, at det private og offentlige arbejdsmarked nærmest er gået i stå.

Der er behov for, at kommunen som arbejdsgiver tænker kreativt. Vi må tænke i jobrotationsprojekter, hvor ledige ansættes i job og hvor f.eks lærere, pædagoger og HK`ere sendes på efteruddannelse med SVU-godtgørelse.

Vi må også se på, om vi eksempelvis kan skabe administrative elevstillinger på nye områder for at leve op til kommunens ansvar som praktikvært. Her skal vi tænke ud af boksen. Der kan f.eks. ansættes flere administrative elever på decentrale institutioner.

Der afsættes derfor en ny pulje på 1 mio. kr årligt, der kan understøtte kompetenceudviklingen og som kan supplere og understøtte institutionernes egen efteruddannelse, HR-puljen og centrale statslige puljer, herunder Statens Voksenuddannelsesstøtte.

8. Fladsåskolen

Der afsættes – med udgangspunkt i det konkrete programoplæg - yderligere 2,8 millioner kroner i 2012 til Fladsåskolen, så der i alt er afsat 17,8 millioner.

9. Susålandets Skole og Digtervejsskolen.

Forligspartierne ønsker, at projektet med ombygning af Susålandets Skole fremrykkes, så det igangsættes allerede i 2012 og færdiggøres inden starten på det nye skoleår i 2014. Der foreligger nu et konkret oplæg, som indebærer en betydelig lavere, samlet udgift end hidtil forudset.

Samtidig gennemføres byggeriet af ny fagfløj på Digtervejsskolen som også forudsat i forslaget til første behandling i 2012. Alt i alt er det derfor tre nye skolebyggerier, som nu sættes i gang på Fladsåskolen, Susålandets Skole og Digtervejsskolen.

10. Trafiksikring og cykelstier

Der afsættes en million kroner ekstra til trafiksikring af skolevejen. Indenfor dette beløb gennemføres trafiksikring i krydset mellem Nygårdsvej og Østre Ringvej. Det er ikke realistisk at etablere en gangbro det pågældende sted, så der gennemføres i stedet andre trafiksikkerhedsmæssige foranstaltninger. Eventuelle overskydende midler kan bruges til trafiksikkerhedsforanstaltninger andre steder.

Beløbet kommer oveni de betydelige beløb, der i forvejen er afsat til trafiksikkerhedsforanstaltninger – dels 8 millioner kroner til cykelstier, og dels beløb, der er afsat til sortpletarbejder. Forligspartierne ønsker, at arbejdet med at etablere cykelstier langs skolevejen opprioriteres mest muligt indenfor de afsatte beløb, herunder også beløb fra relevante statslige puljer.

11. Mærk Næstved

Mærk Næstved er en vigtig satsning, som er med til at skabe gejst, bredt engagement og synlighed omkring Næstved i en tid hvor indbyggertallet er stagnerende, og Regionen har besluttet, at Næstved sygehus nuværende status som akutsygehus skal ændres. Forligspartierne ønsker at styrke arbejdet med Mærk Næstved og afsætter yderligere 2,5 millioner kroner hertil årligt. Mærk Næstved-initiativerne skal direkte og indirekte være med til at styrke Næstved Kommunes image som tilflytningskommune.

De nye midler til Mærk Næstved skal styrke alle de tre spor:

Erhvervssporet

Der arbejdes på en ændret organisering af den lokale erhvervs- og turismeservice. Formålet er at sikre en klare rollefordeling og øget samspil mellem aktørerne, og skabe et sammenhængende og koordineret system. Opgaver skal løses ud fra en helhedsbetragtning og der skal sættes fokus på udvikling. Den nye organisering omfatter en omprioritering af den økonomiske støtte på 4,2 mio. kr. der hidtil er givet til Næstved-Egnens Udviklingsselskab.

Byrådet skal inden årets udgang have forelagt en sag om den fremtidige erhvervsservice, efter forelæggelse for relevante udvalg.

Virksomhederne får én indgang til kommunen i form af en erhvervsservicebutik.

Realiseringen af Center for bæredygtigt byggeri forudsætter en egenfinansiering fra Næstved Kommune udover tilskuddet fra Region Sjælland.

Næstved Kommune har fået 6 mio. kr. over 4 år til erhvervsfremme. Denne bevilling forudsætter en egenfinansiering på 50 %. En del af denne egenfinansiering er lønudgifter til nuværende medarbejdere. Det anbefales at der afsættes en pulje på 200.000 kr. i 2012 og 800.000 kr. pr. i 2013 og 2014. Derudover skal der lægges medarbejdertimer i projektet.

Til realisering af Fab House afsættes 0,6 millioner kroner til den kommunale egenfinansiering af en underskudsgaranti. Real Dania har herudover bevilliget 0,9 mio. kr. til projektet og der forventes at kunne findes private sponsorer for 0,35 mio. kr.

Til Næstved Kommunes deltagelse i Green Cities Denmark reserveres 0,1 million kroner, som udløses hvis der ved Byrådets konkrete behandling er opbakning hertil.

Til aktiviteter på turismeområdet afsættes 0,2 millioner kroner.

Oplevelsessporet

Der afsættes midler til en eventkoordinator placeret udenfor den kommunale organisation. Stillingen etableres under forudsætning af, at der også er den fornødne opbakning fra den private sektor. Der arbejdes videre med planerne om etablering af en event-fond i offentligt-privat partnerskab.

Uddannelsessporet

Adskillige undersøgelser og analyser har vist, at uddannelse betaler sig både for den enkelte, for virksomhederne og for den samfundsmæssige vækst og velfærd. Det gælder også for arbejdet med at fremme Næstveds vækst og udvikling i årene fremover, og derfor har Byrådet valgt "Uddannelse" som et spor i visionsarbejdet.

Prognoser viser, at efterspørgslen efter kvalificeret arbejdskraft vil stige, og at der om 10 år vil være mangel på uddannet arbejdskraft inden for flere områder.

Adgangen til viden og kompetencer er et centralt rammevilkår, når det handler om god regional udvikling. Veluddannede medarbejdere er en grundlæggende forudsætning for at fastholde og udvikle et konkurrencedygtigt lokalt erhvervsliv. Virksomheder lokaliserer sig der, hvor der er veluddannede medarbejdere.

Arbejdet med at udbygge og styrke Næstveds position, som en stærk og central uddannelses- og studieby på Sjælland, vil understøtte mulighederne for at fastholde og tiltrække videnvirksomheder til Næstved. Set fra virksomhedernes perspektiv understøtter etablering af Campus Næstved derfor et af de centrale rammevilkår for fremtidens erhverv.

Næstved Kommunes uddannelsespolitiske vision er at højne uddannelsesniveaut indenfor alle aldersgrupper og at uddanne børn og unge bedst muligt til fremtidens samfund. Et løft i Næstveds generelle uddannelsesniveau er dermed et centralt omdrejningspunkt i kommunens Uddannelsesstrategi.

12. Campus Næstved

Etableringen af Campus Næstved med flere uddannelsespladser understøtter den uddannelsespolitiske vision, og vil endvidere være med til at understøtte de nationale mål om at:

- Mindst 95 % af alle unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse i 2015
- Mindst 50 % af alle unge skal have en videregående uddannelse i 2015
- Der skal etableres flere videregående uddannelser og flere uddannelsespladser i Næstved

Etablering af Campus Næstved kræver store anlægsinvesteringer. Det er ikke først og fremmest kommunen, der skal finansiere de store investeringer i et nyt Campus, men kommunen har en central rolle som drivkraft og igangsætter.

Forligspartierne anerkender denne centrale rolle for kommunen. Forligspartierne er på den baggrund villige til at afsætte de nødvendige beløb. Forligspartierne har drøftet størrelsesordenen af de nødvendige beløb. Det Radikale Venstre anfører, at der formodentlig er tale om et beløb på 50 – 100 millioner kroner. De øvrige forligspartier ønsker at afvente den politiske styregruppes oplæg, inden der tages stilling til hvilke beløb, der skal afsættes. Herudover indledes en dialog med Havnebestyrelsen om hvordan Havnen bedst muligt kan understøtte Campus-projektet. Der afsættes ikke noget beløb i kommunens budget nu, men forligspartierne samles, når der er et mere præcist grundlag at forholde sig til, herunder overblik over hvor hurtigt projektet kan gennemføres, og hvilken finansieringsform, der bør anvendes. Det vil være naturligt at etablere et arealudviklingselskab, og kommunen er også villig til at overveje om sale and lease back aftaler, som i Birkebjergparken kan være et bidrag til at løse finansieringsudfordringen. Partierne forventer, at lånemulighederne forbedres, og er i givet fald villige til at låne til realiseringen af dette projekt, trods den generelle målsætning om gældsafvikling.

Den politiske styregruppe fremlægger snarest – og senest 1. marts 2012 – et konkret beslutningsgrundlag om Campus til Byrådets behandling.

13. Arbejdsmarked

Forligspartierne er enige om, at budgettet til arbejdsmarkedet skal reduceres med 5 millioner kroner i forhold til forslaget til 1. behandling, hvor der er lagt 30 millioner kroner ovenpå kommunens normale benchmark-niveau, som svarer til 5 millioner kroner under landsgennemsnittet. Efter ændringen ligger budgettet til arbejdsmarkedsområdet altså 20 millioner kr. over landsgennemsnittet, efter at udgifterne i 2009 og 2010 har ligget lige omkring landsgennemsnittet.

Forligspartierne beklager denne udvikling, som primært skal tilskrives den store ændring i refusionsregler mm., der blev vedtaget i forbindelse med behandlingen af finansloven for 2011. Arbejdsmarkedsudvalget og Økonomiudvalget får månedligt ved jobcenterchefen forelagt status over aktiviteter, forventet regnskab samt effekt af indsatsen for at sikre budgetoverholdelse. Det er forligspartiernes faste fortsæt i 2013 at være tilbage på det sædvanlige niveau. Det kræver en bred indsats, og Byrådet vil derfor invitere arbejdsmarkedets parter til en slags lokale "trepartsforhandlinger", så vi i fællesskab fastlægger, hvad der skal gøres. Det er vigtigt, at Jobcenteret fungerer så effektivt som overhovedet muligt, og prioriterer indsatsen, så virksomhedernes behov imødekommes, og så flest muligt sikres varig selvforsørgelse. Det kræver en meget stram og konsekvent ledelse og styring af området. Men det er også vigtigt med et bredt ejerskab til denne udfordring i hele kommunen.

Det handler bl.a. om en yderligere opprioritering af arbejdet med at arrangere gode virksomhedspraktik- og jobtræningsforløb. Hovedformålet er at styrke et selvforsørgelsesperspektiv, og der er evidens for at veltilrettelagte virksomhedspraktik- og

jobtræningsforløb øger sandsynligheden for selvforsørgelse, enten fordi det er en direkte indslusning til et job eller fordi det pynter på CVet i forhold til andre jobåbninger.

Kommunen har selv ca. 1/4 af kommunens arbejdspladser, og er derfor en dominerende spiller. Der kan gøres en endnu mere systematisk indsats for at få personer i virksomhedspraktik og jobtræning i kommunen, og der kan gøres en del for at fastholde de pågældende gennem personalepolitikken. Der kan f.eks. indtænkes AMU- eller SVU-finansierede uddannelsesforløb, hvor ledige vikarierer. Det er en svær balancegang i forhold til de fastansatte, men ved et stærkt ejerskab hos medarbejderne, i de faglige organisationer, i MED-organisationen, i kommunens politiske og administrative ledelse, hos virksomhedslederne, og personalepolitikken kan det lykkes med gode resultater – det viser erfaringer fra andre kommuner.

Susågården vil igennem etableringen af Klynge-praktikker gøre virksomhedspraktik i offentlige virksomheder til et effektivt redskab i forhold til at bringe den enkelte borgere videre i job eller uddannelse. Samtidig er Klynge-praktikker et forsøg på at bringe dele af den kommunale beskæftigelsesindsats – i dens nuværende form - til at flygte med dele af den kommunale opgaveløsning indenfor en række afgrænsede områder.

Klyngepraktikken er tænkt etableret som et samarbejde mellem Susågården og en kommunal forvaltning eller en række kommunale virksomheder indenfor et relevant område.

De områder hvor klyngepraktikken i første omgang kunne etableres er for eksempel indenfor; det grønne område, serviceområdet, legepladsområde og turismeområdet.

Der er endvidere behov for at opprioritere arbejdet med sociale klausuler og uddannelsesklausuler i forbindelse med udbud af kommunale opgaver. Det fremgår allerede i dag af indkøbs- og udbudspolitikken, at der kan arbejdes med disse instrumenter, men – selvom det ikke er alle områder, der er egnede hertil - kan der gøres væsentligt mere i forbindelse med konkrete udbud.

Det overfor nævnte er kun eksempler. Der er mange muligheder for at styrke indsatsen, hvis der er stærk opbakning i lokalsamfundet, og forligspartierne ser meget frem til de lokale "trepartsdrøftelser", som der nu inviteres til.

14. Målrettet låntagning

Forligspartierne er enige om, at muligheden for yderligere låntagning på 12 millioner kroner udover det budgetterede i 2012 bør udnyttes, set i lyset af de store, planlagte investeringer primært på skoleområdet og med hensyn til den østlige fordelingsvej.

15. Tomgangsudgifter til tomme ældreboliger mm.

Kommunen har en hel del udgifter til tomme ældre- og handicapboliger. Det drejer sig både om kommunens egne boliger, og om boliger, der er lejet hos almene boligselskaber. I forbindelse med behandlingen af budgetkontrollen er det bebudet, at der skal nedsættes en Task Force, som inden udgangen af 2011 udarbejder en samlet strategi og handlingsplan for området med henblik på at få begrænset tomgangslejen mest muligt. Forligspartierne ønsker arbejdet hermed fremmet mest muligt, og ønsker, at der fremlægges en rapport, som

indeholder et samlet overblik over problemstillingen og med konkrete handlingsforslag for Økonomiudvalget senest 1. december. Direktionen anmodes om at nedsætte en tværgående, hurtigarbejdede Task Force med repræsentation fra juridisk kontor, Teknik og Miljøforvaltningen, JOS og Økonomiforvaltningen. Der budgetteres med en årlig besparelse på 1,5 millioner kroner, som forbliver på ældreområdet til at styrke arbejdet med kvalitetsudvikling, jf punkt herom. Hvis der opnås en endnu større besparelse, bliver gevinsterne på politikområdet – ældre eller handicap – og medgår til styrkelse af driften.

16. Reduktion i antal stående udvalg

Forligspartierne noterer med tilfredshed, at der er fremlagt forslag om nedsættelse af et § 17.4 udvalg til bl.a. at komme med forslag inden sommerferien 2012 til en forenklet udvalgsstruktur gældende for næste valgperiode, jf. beslutningen herom i forbindelse med sidste års budgetvedtagelse. Der indregnes en årlig besparelse på formandsvederlag mm.

17. Antal lukkedage i daginstitutioner reduceres med fem

Forligspartierne ønsker at sende et signal om, at Næstved er en attraktiv bosætningskommune for børnefamilier. Antallet af lukkedage i daginstitutioner reduceres derfor med fem, og der tilføres området netto 1 million kroner årligt.

Udmøntningen sker af Børneudvalget efter høring. Nogle steder er behovet dog meget lavt på lukkedagene, og der er lokalt fundet gode løsninger i samarbejde mellem institutioner. Forligspartierne er derfor åbne overfor, at de enkelte daginstitutioners bestyrelser kan aftale en anden anvendelse af beløbet.

18. Budget til det tekniske område

Teknisk udvalg skal indenfor det eksisterende budget finde besparelser for at dække det oparbejdede underskud på vintervedligeholdelse. Der er på baggrund af de to sidste usædvanligt hårde vintre, og et serviceniveau, som ligger i overkanten af hvad budgettet kan bære på en gennemsnitsvinter, oparbejdet et underskud på 24 millioner kroner. Da budgettet til vintervedligeholdelse forudsættes at balancere over en ti-årig periode, og da der er brug for en vis buffer, er Teknisk Udvalg anmodet om indenfor det eksisterende budget at finde varige budgetreduktioner på 4 millioner kroner årligt. Teknisk Udvalg arbejder med en række forslag for at løse denne udfordring.

Der gennemføres herudover en budgetreduktion på 2,8 million kroner årligt. En del af budgetreduktionen kan gennemføres på vejlysområdet. Budgetreduktionen forudsættes tilvejebragt, dels gennem en justering af serviceniveauet, bl.a. med hensyn til lygtetændingstider, og dels gennem en korrektion af den rentesats, som Næstved Kommune betaler til vejlysselskabet.

Det samlede sparekrav til Teknisk Udvalg bliver stort, fordi der samtidig forudsættes afdrag på merforbruget på vintervedligeholdelse. Forligspartierne accepterer på den baggrund, at der kun stiles mod, at underskuddet på vintervedligeholdelse afdrages med 2 millioner kroner om året.

Forsyningssekretariatet mener, at kommunens vejafvandingsbidrag skal fastsættes til 8 %. Det vil i givet fald indebære kommunale merudgifter på op til 6 millioner kroner om året. Sagen er dog ikke endeligt afklaret på landsplan, ligesom DUT-konsekvenserne ikke er afklarede. KL er gået ind i sagen, som er nævnt i de to budgetkontroller pr. 1. april og 1. august. Forligspartierne er enige om, at finansiering af en evt. merudgift til vejafvandingsbidrag skal findes i den samlede budgetkontrol, og ikke nødvendigvis på Teknik- og Miljøområdet.

19. Udbud af kommunale driftsopgaver

Forligspartierne ønsker fortsat og stigende fokus på udbud af kommunale driftsområder. Det tilstræbes, at der hvert år gennemføres et udbud af et kommunalt driftsområde, og denne målsætning indarbejdes i udbudsstrategien, som Byrådet senere skal behandle. Der budgetteres ikke med yderligere gevinster ved udbud, dels ud fra et forsigtighedsprincip, og dels fordi, der allerede er indregnet visse gevinster ved bl.a. indkøbs- og udbudspolitikken.

20. Øget digitalisering

Der indarbejdes en årlig besparelse på 0,2 millioner kroner, som forudsættes udmøntet ved øget digitalisering bl.a. i forbindelse med det politiske arbejde. Der udarbejdes oplæg til politisk beslutning om hvordan besparelsen udmøntes. Oplægget udarbejdes snarest og senest 1. maj 2012.

21. Medarbejderdreven innovation og effektivisering

Medarbejderne opfordres til at komme med forslag til områder, hvor der kan effektiviseres eller hvor arbejdet kan gribes an på nye og bedre måder. Medarbejderne ved, hvor skoen trykker, og det er afgørende for fornyelse af den kommunale serviceproduktion og for fortsatte effektiviseringer, at medarbejdernes ideer kommer frem i lyset. Forligspartierne noterer derfor med tilfredshed, at der i regi af HovedMED-udvalget er nedsat en arbejdsgruppe, som netop arbejder med hvordan medarbejdernes engagement i innovation og effektivisering kan fremmes. Forligspartierne noterer også med tilfredshed, at der i forbindelse med innovations- og effektiviseringsstrategien udbydes uddannelsesforløb for alle medarbejdergrupper, finansieret ved SVU-refusion, hvor der i forbindelse med uddannelsesforløbet arbejdes med konkrete forslag til effektivisering og innovation.

På et møde tidligere i år mellem Byrådet og HovedMed-udvalget efterlyste medarbejderrepræsentanterne netop en større lydhørhed overfor medarbejdernes forslag.

22. Havnen

Det vurderes, om der er kommunale aktiviteter, der med fordel kan overgå til Havnen, eller om der er mulighed for salg af relevante kommunale arealer til Havnen. Eventuelle budgetforbedringer som følge heraf går i kommunekassen.

23. Ungdomshus – Jernbanegade

Der afsættes 1,5 million kroner til indretning af Ungdomshus i Ungdomsskolens regi i Jernbanegade 10. Fra 2013 afsættes der 0,5 millioner kroner årligt til drift. Det forudsættes, at Ungdommens hus kan bruges både til kulturelle og uddannelsesmæssige aktiviteter.

24. Klubtilbud – fuldt forældrebetalt

Flere forældre kredse på skolerne driver klubber og en enkelt skole har i 2011 foreslået, at der oprettedes en klub eller SFOII alene finansieret af forældrene.

Det skal undersøges om man med afsæt i økonomiaftalen mellem Regeringen og KL for 2011 samt rapporten om klubber fra det tværministerielle udvalg kan fremme initiativer, hvor forældre driver og/eller finansierer klub- og fritidstilbud, eventuelt som en forsøgsordning.

Der forelægges en sag for børneudvalget inden udgangen af 1. kvartal 2012, således at en sådan klubform eventuelt kan etableres med virkning fra 01.08. 2012.

Der afsættes et beløb til betaling for økonomiske fripladser.

25. Der oprettes 40 ekstra klubpladser i HGs Fritidsklub.

Bruttoudgiften er 0,662 mill. kroner, men der forventes i et vist omfang tomme pladser i andre klubber.

26. Psykologbetjening på Ungdomsuddannelserne

Den indarbejdede besparelse på 0,25 millioner kroner gennemføres ikke.

27. Støttetimer til børn med særlige behov

Der afsættes en pulje på 1 million kroner til støttetimer til børn med særlige behov i daginstitutioner

28. Sproggrupper nedlægges ikke.

Den indarbejdede besparelse på 0,4 millioner kroner gennemføres ikke.

29. Pulje til kvalitetsudvikling på ældreområdet

Der afsættes en pulje til kvalitetsudvikling på ældreområdet. Puljen skal understøtte en udvikling, hvor der sker en vis opblødning af BUM-modellen, og med udgangspunkt i tillid til medarbejderne.

30. Facilitetsplan

For 2012 er partierne enige om, at rammen på 8 millioner kroner udmøntes således:

- Næstved Bibliotekerne, sorteringsanlæg med 2,8 mio. kr.,
- Ll. Næstved skole, springgrav m.v. med 1,5 mio. kr.,
- Renoverings- og facilitetsplan med 0,8 mio. kr., og
- Kultur- og forsamlingshuse med 2,9 mio. kr.

I budgetaftalen er endvidere fra 2013 afsat driftsbevilling til lokaletilskud til Hal 2 på HGs idrætsanlæg og Hal 3 ved Næstvedhallerne. Det afsatte lokaletilskud giver mulighed for at de to halprojekter nu kan gennemføres, hvilket indebærer en væsentlig opgradering af halkapaciteten i Næstved By.

Forligspartierne er positivt indstillede overfor en tilsvarende løsning vedr. Hal i Glumsø, men afventer et konkret forslag.

Da de to halprojekter finansieres over driften, reduceres anlægsbeløbet til facilitetsplan i 2013, men kun med 8 millioner kroner.

Der afsættes indenfor facilitetsplanen 4 millioner kroner til Næstved Museum i 2014 og 4 millioner kroner i 2015 med henblik på at styrke formidlingen af kunsthåndværk og design. Det forudsættes, at der herudover sikres en betydelig medfinansiering fra fonde mm.

Der er herefter fortsat en ramme til investeringer på Kultur- og Fritidsområdet på

- 8 millioner kroner i 2013
- 11 millioner kroner i 2014
- 11 millioner kroner i 2015

Endvidere er der afsat betydelige beløb i det 10-årige anlægsprogram for årene efter 2015.

I en drøftelse af prioriteringerne på det samlede kultur- og fritidsområde bør der indgå en række overvejelser omkring formålet med prioriteringerne og herunder, hvilke mål man ønsker at opnå. Der bør f.eks. være en balance mellem særlige politiske mål ("Mærk Næstved"), og økonomisk, rationelle mål.

Desuden bør der indgå en afvejning af befolkningsudvikling (befolkningsprognose), udnyttelsesgrad af eksisterende faciliteter og behovet for udvikling af eksisterende såvel som nye faciliteter i forhold til den anvendte økonomi. Den afledte drift bør også indgå.

Det bør overvejes i hvilket omfang renoveringer af eksisterende faciliteter kan imødegå behovet for nye faciliteter, da kvaliteten i faciliteterne ofte vægtes højere af brugerne end egentlige nye faciliteter.

Endelig bør balancen mellem by og land og kultur og fritid indgå i prioriteringen.

Der forelægges en revideret facilitetsplan for kulturudvalget inden udgangen af 1. kvartal 2012 med henblik på at den indgår i en prioritering af midlerne for 2013

31. Skole IT

Næstved Kommune har løbende investeret i IT-udstyr på skoleområdet, men forligspartierne ønsker et yderligere løft, så vi ikke sækker bagud. En investering i yderligere IT-udstyr, herunder Smart Boards og PC'er, understøtter den generelle kvalitetsudvikling på skoleområdet. Der afsættes en investeringsramme på 4 millioner kroner i hhv. 2012 og 2014. Da Næstved Kommune normalt leasingfinansierer alle anskaffelser på IT-området, belastes budgettet med 1 mill. kr. i 2013 og 2014 og 2 mill. kr. i 2015.

32. Talentpleje Folkeskolen

Inklusion og rummelighed er med rette et stort tema. Det omfatter ikke kun de svage elever, men også de bogligt stærke elever, eller andre elever med særlige forudsætninger på bestemte områder, som skal have udfordringer i deres skoletid. Det forudsættes derfor, at der indenfor det råderum på godt 12 millioner kroner, der er frigivet på folkeskoleområdet med den nye skolestruktur, arbejdes med denne problemstilling.

33. Stadsarkitekt

Som en del af omorganiseringen i administrationen oprettes der en stilling som stadsarkitekt med ansvar for planlægning, arkitektur og byudvikling.

34. Sundhedscenter

Næstved Byråd er optaget af, hvorledes foreninger, organisationer, brugere og pårørende med fordel kan spille en større rolle i det samlede sundhedsvæsen og opprioriterer inddragelsen af disse i forskellige sundhedsindsatser. Næstved Kommune deltager gerne i afsøgning af nye muligheder for samspil mellem borgerne / patienterne og deres sundhedsvæsen.

Med Næstved Kommunes stærke traditioner for samarbejde med den frivillige sektor vil kommunen tiltænke patientorganisationer og frivillige foreninger markante profiler i kommunens samlede og integrerede sundhedsværetagelse.

Kommunen betragter patientorganisationerne for de store kronikergrupper som særdeles kvalificerede og værdifulde samarbejdspartnerne i kommunens kronikerindsats på Sundhedsskolen.

Næstved Byråd spiller en positiv rolle i forbindelse med Kræftens Bekæmpelses opførelse af et stort Kræftrådgivningscenter i Næstved. Det er Byrådets ambition, at de nytænkende samarbejdsrelationer, der udvikles mellem Kræftrådgivningscentret, Næstved Sygehus og Næstved Kommune, til gavn for den enkelte borger / patient, kan danne model for nye måder at inddrage borgeren, pårørende og patientorganisation.

Også kommunens stigende anvendelse af ny teknologi kan bidrage til en højere grad af medinddragelse af patienter og borgere i deres egen behandling, genoptræning og pleje. Det er ikke alene med til at frigøre medarbejderressourcer, men også til at skabe bedre og mere fleksible forløb for den enkelte.

Forligspartierne ønsker at etablering af et Vandkulturhus vurderes i den nærmere udmøntning af facilitetsplanen på Kultur og Fritidsområdet, og ses i sammenhæng med et moderne Sundhedscenter.

35. Sydlig Fordelingsvej

Projektering af den sydlige fordelingsvej gennemføres som forudsat i 2013, så projektet kan realiseres med kortest muligt varsel, hvis der viser sig gunstige finansieringsmuligheder. Af hensyn til den samlede balance anser forligspartierne det dog for nødvendigt – på de nu kendte finansieringsforudsætninger – at skubbe selve anlægget af den sydlige fordelingsvej et år, til 2015/ 2016. Det svarer til forudsætningen i det nu gældende budget, men i oplægget til første behandling, var der lagt op til en fremrykning, som altså ikke gennemføres.

36. Sammenlægning af Vej og Park

Forligspartierne ønsker, at en sammenlægning af Vej og Park fremmes. Der vurderes at være en ret betydelig økonomisk gevinst herved. 2,5 million kroner af gevinsten tilfalder kassen, men har kun delvis effekt i 2012. Yderligere gevinster forbliver på området.

En sammenlægning indebærer også, at området vil være mere egnet til fremtidige udbud. Udbuddene startes i 2012/2013 opdelt i mindre områder.

37. Byrådets mål.

Forligspartierne hilser det meget velkomment, at arbejdet med politisk målstyring med vedtagelsen af budget 2012 er markant opprioriteret i Næstved Kommune. Forligspartierne lægger stor vægt på, at der nu sker en tæt, løbende opfølgning på de 14 byrådsmål, og at der tilrettelægges en særlig indsats for at synliggøre de 14 mål som centrale fokuspunkter i Byrådets arbejde. Der er tale om "første generationsmål", og arbejdet med at formulere gode SMARTe mål (Specifikke, Målbare, Accepterede, Relevante og Tidsbestemte) må fortsat udvikles.

Det forudsættes, at status på de 14 Byrådsmål afrapporteres i særskilte sager på åbne byrådsmøder.

Umiddelbart efter vedtagelsen af de 14 Byrådsmål går arbejdet med at formulere fagudvalgsmål i gang. Fagudvalgene skal vedtage et mindre antal mål, som dels kan være fagudvalgenes udmøntning af Byrådsmålene, men også kan være specifikke mål for det enkelte fagudvalg. Endvidere skal der i dialog mellem fagudvalg, forvaltning og virksomhed fastsættes et mindre antal mål i hver enkelt selvforvaltningsaftale.

Processen med at nå frem til de 14 Byrådsmål har i år været lidt turbulent, men det er forligspartiernes indtryk, at der nu foreligger et godt grundlag med stærkt ejerskab i Byrådet.

Nu, hvor der foreligger et godt grundlag, er der til næste år basis for en mere rolig proces, hvor arbejdet igangsættes væsentligt tidligere

Ændringer i de 14 byrådsmål behandles særskilt i forbindelse med Byrådets anden behandling af budgettet, med udgangspunkt i udvalgenes ændringsforslag.

Afslutning

Forligspartiernes ændringsforslag indebærer, at kassebeholdningen til anden behandlingen forøges med godt 60 millioner kroner frem til 2014, mens 2015 stort set er i balance. Da gennemsnitslikviditeten ultimo 2011 anslås til 222 millioner kroner indebærer budgetforslaget derfor, at kassebeholdningen efter kassekreditregelen ultimo 2014 vil være knap 300 millioner kroner. Hvilket er tæt på målsætningen om en kassebeholdning på 350 millioner kroner.

Kommunens samlede gæld vil være nedbragt med ca. 40 millioner kroner frem til 2015. I lyset af de store investeringer i den østlige og sydlige fordelingsvej samt de planlagte ESCO-

investeringer anser forligspartierne dette for meget tilfredsstillende selvom målsætningen i økonomiaftalen var en reduktion på 150 millioner kroner.

Serviceudgifterne ligger mere end 30 millioner kroner under kommunens tekniske ramme, og er næsten uændrede i forhold til budgetforslaget.

Næstved, den 30. september 2011

Carsten Rasmussen

Søren Dysted

Hans R. Hansen

Torben Nielsen

Annette Brix

Lars Hoppe Søe

BILAG

Særligt om de svært styrbare områder / det specialiserede socialområde

Handicap og Psykiatri

Indsatsen på området har været igennem en stor omstilling siden starten af 2010 på baggrund af de store balanceproblemer på området. Der er rationaliseret på virksomhederne på området og det politisk fastsatte serviceniveau er sænket. Udfordringerne er stadig meget store – også i de kommende år.

Trods en massiv indsats, og en tillægsbevillingsbevilling ved budgetkontrollen, vil der fortsat være udsigt til et underskud på 24 mio. kr. i 2011 på området.

Selv om der i foråret 2011 er vedtaget yderligere besparelser på området og der lægges op til besparelser i budgettet for 2012 (herunder en sænkning af udgifterne i virksomhederne på området på godt 9 mio. kr.) er der udsigt til et underskud i 2012 på 22 mio. kr.

Serviceniveauet er sænket med ca. 20 % på de områder hvor indsatsen kan påvirkes.

Der har i perioden fra sommeren 2010 til sommeren 2011 været ansættelsesstop på virksomhederne på området. Der er sket en strukturomlægning på området for udviklingshæmmede, der er langt det største tilbud på området. Hele området er samlet i en virksomhed med ca. 400 ansatte og der er sket en rationalisering af anvendelsen af ledelse, kørsel og medarbejdere.

Der er i driftsbudgettet for 2012 afsat en reservepulje på 22 mio. kr. der også dækker handicap- og psykiatriområdet.

Børn og Unge

Der skal fortsat være et stramt styringsmæssigt og indholdsmæssige fokus på børn - og ungeområdet. Selvom Næstved Kommune anvender færre penge på dette område end landsgennemsnittet og kommuner vi sammenligner os med, så bruger vi fortsat flere penge end der er afsat i budgettet.

Der er ikke meget, der peger i retning af, at der kommer færre sårbare børn i de kommende år, også selvom der kommer færre børn. Det skyldes bl.a., at fødselsraten i de sårbare familier ikke påvirkes så meget af konjunkturerne, at der kommer flere prænatale børn samt flere børn med socio-emotionelle problemer. Hertil kommer, at vi anbringer forholdsvis mange børn mellem 13- 18 år og her falder børnetallet ikke på kort sigt.

Næstved kommune skal omstille vores indsats på området. Den af byrådet vedtagne 4-punkts plan skal effektueres og der skal vedtages et nyt politisk anbringelsesgrundlag. Flere anbringelser skal finde sted i nærsamfundet, vi skal finde alternativer til nuværende anbringelser og sammen med KL skal vi kritisk gennemgå sager og visitationspraksis. Der er regnet med en reduktion af udgifterne på 5,6 mio. kr. i 2012 som følge af 4-punkts-planen.

Vi skal søge at frigøre midler til at styrke den forebyggende og tidlige indsats og sikre en bedre balance mellem forebyggelse og anbringelse

Økonomien følges tæt og der er 12 årlige budgetrapporteringer i forhold til børne- og kulturledelsen og 6 i forhold til udvalget.

Specialundervisning og inklusion

Vi ekskluderer mange børn fra folkeskolen i Næstved også flere end de kommuner vi normalt sammenligner os med.

Derfor har byrådet igangsat en omstillingsplan for området, hvor midlerne efter børnetal og socialfaktor udlægges til skolerne i en 4-årig indfasningsmodel. Det er endnu for tidligt at vurdere udlægningens effekter, men det er målet med udlægningen, at den på sigt medvirker til at "knække kurven" på specialundervisningsområdet og reducere antallet af børn, der henvises til specialundervisning.

Udlægningen evalueres løbende og det kan konstateres, at skolerne har meget forskellig praksis på området ligesom nogle skoler p.t. meget store økonomiske problemer. Disse problemer kræver en ledelsesmæssig handlingsplan, der forelægges for børneudvalget ligesom det vil være hensigtsmæssigt, at der reserveres en ny tilflytterpulje på 5 mio. kr. til området.

Hertil kommer at der skal arbejdes med sammenhængen mellem anbringelser og skoleplaceringer af de anbragte børn.

En så stor omstilling kræver:

- Fokus på en ledelse, der vil inklusionen og som arbejder med ændrede holdninger til dette
- Fokus på hvilke målgrupper af børn, der henvises til specialundervisningen
- En stram visitationspraksis
- En efteruddannelsesindsats og metodeudvikling – herunder deltagelse i LP-modellen, således at de ansatte magter opgaven.
- En større grad af videndeling mellem skolerne og tværfaglig

Udvalg og forvaltning følger området løbende og vurderer yderligere økonomiske opstramninger m.v. i forhold til skolerne og skoleområdet som helhed. Der er opfølgning på økonomi overfor skolerne 12 gange om året. Forvaltningen har drøftelser med skoleledelserne om ovenstående og bistår de skoler, der har behov herfor med en stram visitation. Ligeledes lægges der op til en midtvejsevaluering af udlægningen medio 2013.